

Чернівецький національний університет імені Юрія Федъковича

**ЗАДАЧА КОШІ ДЛЯ ЕВОЛЮЦІЙНИХ РІВНЯНЬ З
ПСЕВДО-БЕССЕЛЕВИМИ ОПЕРАТОРАМИ НЕСКІНЧЕННОГО
ПОРЯДКУ**

У класі узагальнених функцій типу розподілів встановлено коректну розв'язність задачі Коші для еволюційного рівняння з псевдо-Бесселевим оператором нескінченого порядку, побудованим за негладким у точці 0 символом.

We obtain the correct solvability of the Cauchy problem for the evolution equation with a pseudo-Bessel operator of infinite order constructed by a smooth in zero symbol in the class of generalized functions of distribution type.

У праці [1] досліджені властивості оператора $A = F_{B_\nu}^{-1}[aF_{B_\nu}]$, де F_{B_ν} , $F_{B_\nu}^{-1}$ – пряме та обернене перетворення Бесселя, a – однорідний негладкий у точці 0 символ (оператор A в [1] називається псевдо-Бесселевим оператором). Еволюційні рівняння з оператором A є природними узагальненнями сингулярних параболічних рівнянь з оператором Бесселя

$$B_\nu = \frac{d^2}{dx^2} + \frac{2\nu+1}{x} \frac{d}{dx}, \quad \nu > -\frac{1}{2},$$

який вироджується по просторовій змінній, а саме рівняння вироджується на межі області, оскільки B_ν також можна подати у вигляді $B_\nu\varphi = -F_{B_\nu}^{-1}[\xi^2 F_{B_\nu}[\varphi]]$, де φ – елемент простору, в якому вказане перетворення визначене. В [1] встановлено коректну розв'язність задачі Коші для еволюційного рівняння $\partial u/\partial t + Au = 0$, де A – псевдо-Бесселевий оператор, у класі узагальнених функцій скінченного порядку.

У цій праці розвивається теорія задачі Коші для еволюційного рівняння

$$\begin{aligned} \frac{\partial u}{\partial t} + f(A)u = 0, \quad f(A) = \sum_{k=1}^{\infty} c_k A^k, \\ A = F_{B_\nu}^{-1}[aF_{B_\nu}] \\ (f(x) = \sum_{k=1}^{\infty} c_k x^k \text{ – функція, яка задоволь-} \\ \text{няє певні умови}) \text{ у випадку, коли початкова} \end{aligned}$$

функція є узагальненою функцією типу розподілів. Досліджуються структура та властивості фундаментального розв'язку задачі Коші, дається формула розв'язку задачі Коші.

1. Нехай γ -фіксоване число з множини $(1, +\infty) \setminus \{2, 3, \dots\}$, ν – фіксоване число з множини $\left\{ \frac{3}{2}, \frac{5}{2}, \frac{7}{2}, \dots \right\}$, $p_0 := 2\nu+1$, $\gamma_0 := 1 + [\gamma] + p_0$, $M(x) := 1 + |x|$, $x \in \mathbb{R}$,

$$\Phi := \{\varphi \in C^\infty(\mathbb{R}) : |D_x^k \varphi(x)| \leq c_k M(x)^{-(\gamma_0+k)},$$

$$k \in \mathbb{Z}_+, x \in \mathbb{R}\}.$$

У Φ вводиться структура зліченно нормованого простору за допомогою норм

$$\|\varphi\|_p := \sup_{x \in \mathbb{R}} \left\{ \sum_{k=0}^p M(x)^{\gamma_0+k} |D_x^k \varphi(x)| \right\},$$

$$\varphi \in \Phi, p \in \mathbb{Z}_+.$$

Символом $\overset{\circ}{\Phi}$ позначатимемо сукупність усіх парних функцій з простору Φ . Оскільки $\overset{\circ}{\Phi}$ утворює підпростір Φ , то в $\overset{\circ}{\Phi}$ природним способом вводиться топологія. Цей простір з відповідною топологією називатимемо основним простором, а його елементи – основними функціями.

На функціях з простору $\overset{\circ}{\Phi}$ визначене перетворення Бесселя [2]:

$$F_{B,\nu}[\varphi](\xi) \equiv F_B[\varphi](\xi) := \int_0^\infty \varphi(x) j_\nu(x\xi) x^{2\nu+1} dx,$$

$$\varphi \in \overset{\circ}{\Phi}$$

(тут j_ν – нормована функція Бесселя). При цьому $F_B[\varphi]$ – парна, обмежена, неперервна на \mathbb{R} функція. Наведемо ще деякі властивості функції $F_B[\varphi]$, встановлені в [2]:

1) якщо $\varphi \in \overset{\circ}{\Phi}$, то $F_B[\varphi]$ – нескінченно диференційовна на $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ функція; 2) у функції $D_\xi^k F_B[\varphi](\xi)$, $\xi \neq 0$, $k \in \mathbb{N}$, існують скінченні односторонні граници $\lim_{\xi \rightarrow \pm 0} D_\xi^k F_B[\varphi](\xi)$,

функція $D_\xi^{2k} F_B[\varphi](\xi)$, $\xi \neq 0$, $k \in \mathbb{N}$, у точці $\xi = 0$ має усувний розрив; 3) функції з простору $\overset{\circ}{\Psi} := F_B[\overset{\circ}{\Phi}]$ задовільняють умову:

$$\forall s \in \mathbb{Z}_+ \exists c_s > 0 : \sup_{\xi \in \mathbb{R} \setminus \{0\}} |\xi^s D_\xi^s \psi(\xi)| \leq c_s,$$

$$\psi \in \overset{\circ}{\Psi};$$

4) $\xi^s D_\xi^s F_B[\varphi] \in L_1(\mathbb{R})$, $\xi \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$, $s \in \mathbb{Z}_+$, для довільної функції $\varphi \in \overset{\circ}{\Phi}$; якщо $|\xi| \geq 1$, то правильною є нерівність:

$$|D_\xi^s F_B[\varphi](\xi)| \leq \frac{c_s}{|\xi|^{n+m+1}},$$

$$n = \nu + 1/2, \{m, s\} \subset \mathbb{Z}_+, m \geq s.$$

На підставі властивості 3) в праці [2] у просторі $\overset{\circ}{\Psi}$ вводиться структура зліченно нормованого простору за допомогою системи норм

$$\|\psi\|_p := \sup_{\xi \in (0, \infty)} \left\{ \sum_{k=0}^p \xi^{2k} |D_\xi^{2k} \psi(\xi)| \right\},$$

$$\psi \in \overset{\circ}{\Psi}, p \in \mathbb{Z}_+.$$

Збіжність послідовності $\{\varphi_j, j \geq 1\} \subset \overset{\circ}{\Psi}$ у просторі $\overset{\circ}{\Psi}$ до функції $\varphi \in \overset{\circ}{\Psi}$ можна охарактеризувати її так [2]: $\{\varphi_j, j \geq 1\} \subset \overset{\circ}{\Psi}$

збігається за топологією простору $\overset{\circ}{\Psi}$ до $\varphi \in \overset{\circ}{\Psi}$ тоді і тільки тоді, коли вона: 1) обмежена в $\overset{\circ}{\Psi}$, тобто

$$\forall p \in \mathbb{Z}_+ \exists c = c(p) > 0 \quad \forall j \geq 1 : \|\varphi_j\|_p \leq c,$$

2) для довільного $m \in \mathbb{Z}_+$ послідовність $\{D_\xi^{2m}(\varphi_j - \varphi), j \geq 1\}$ збігається до нуля рівномірно на кожному компакті $\mathbb{K} \subset (0, \infty)$.

Мультиплікатором у просторі $\overset{\circ}{\Psi}$ є кожна парна функція $a \in C^\infty(\mathbb{R})$ (або $a \in C^\infty(\mathbb{R} \setminus \{0\}) \cap C(\mathbb{R})$), яка зростає на нескінченності разом з усіма своїми похідними не швидше за поліном [2]:

$$\forall \alpha \in \mathbb{Z}_+ \exists b_\alpha > 0 \quad \exists m_\alpha \in \mathbb{N} \quad \forall \xi \in \mathbb{R} \setminus \{0\} :$$

$$|D_\xi^\alpha a(\xi)| \leq b_\alpha (1 + |\xi|)^{m_\alpha}.$$

Символом T_x^ξ позначимо оператор узагальненого зсуву аргументу, який відповідає оператору Бесселя [3]:

$$T_x^\xi \varphi(x) = b_\nu \int_0^\pi \varphi(\sqrt{x^2 + \xi^2 - 2x\xi \cos \omega}) \times$$

$$\times \sin^{2\nu} \omega d\omega, \varphi \in \overset{\circ}{\Phi},$$

де $b_\nu = \Gamma(\nu + 1)/(\Gamma(1/2)\Gamma(\nu + 1/2))$. Будемо говорити, що оператор T_x^ξ визначений у просторі $\overset{\circ}{\Phi}$, якщо $T_x^\xi \varphi \in \overset{\circ}{\Phi}$ для кожного $\varphi \in \overset{\circ}{\Phi}$.

У праці [4] доведено, що оператор узагальненого зсуву аргументу T_x^ξ визначений і неперервний у просторі $\overset{\circ}{\Phi}$, операція узагальненого зсуву аргументу $\varphi \rightarrow T_x^\xi \varphi$ диференційовна у просторі $\overset{\circ}{\Phi}$ (навіть нескінченно диференційовна). Слідуючи [5], згортку двох функцій з простору $\overset{\circ}{\Phi}$ визначимо формулою:

$$(\varphi * \psi)(x) = \int_0^\infty T_x^\xi \varphi(x) \psi(\xi) \xi^{2\nu+1} d\xi, \{\varphi, \psi\} \subset \overset{\circ}{\Phi}.$$

Із властивостей оператора T_x^ξ та результатів, отриманих у [4] випливає, що $\varphi * \psi \in \overset{\circ}{\Phi}$,

якщо $\{\varphi, \psi\} \subset \overset{\circ}{\Phi}$, при цьому правильною є формула

$$F_B[\varphi * \psi] = F_B[\varphi] \cdot F_B[\psi], \{\varphi, \psi\} \subset \overset{\circ}{\Phi}.$$

Простір усіх лінійних неперервних функціоналів над простором $\overset{\circ}{\Phi}$ зі слабкою збіжністю позначатимемо символом $(\overset{\circ}{\Phi})'$. Елементи $(\overset{\circ}{\Phi})'$ називатимемо узагальненими функціями. Оскільки в просторі $\overset{\circ}{\Phi}$ визначена операція узагальненого зсуву аргументу, то згортку узагальненої функції $f \in (\overset{\circ}{\Phi})'$ з основною функцією задамо формулою

$$(f * \varphi)(x) = \langle f_\xi, T_x^\xi \varphi(x) \rangle = \langle f_\xi, T_\xi^x \varphi(\xi) \rangle,$$

при цьому $f * \varphi$ є нескінченно диференційовна на \mathbb{R} функцією, бо операція узагальненого зсуву аргументу нескінченно диференційовна в просторі $\overset{\circ}{\Phi}$.

Оскільки $F_B^{-1}[\varphi] \in \overset{\circ}{\Phi}$, якщо $\varphi \in \overset{\circ}{\Psi}$, то перетворення Бесселя узагальненої функції $f \in (\overset{\circ}{\Phi})'$ визначимо за допомогою співвідношення

$$\langle F_B[f], \varphi \rangle = \langle f, F_B^{-1}[\varphi] \rangle, \forall \varphi \in \overset{\circ}{\Psi}.$$

З властивостей лінійності і неперервності функціоналу f та перетворення Бесселя (прямого і оберненого) випливає лінійність і неперервність функціоналу $F_B[f]$ над простором основних функцій $\overset{\circ}{\Psi}$. В [4] встановлено, що якщо узагальнена функція $f \in (\overset{\circ}{\Phi})'$ – згортувач у просторі $\overset{\circ}{\Phi}$, то для довільної функції $\varphi \in \overset{\circ}{\Phi}$ правильно є формула $F_B[f * \varphi] = F_B[f] \cdot F_B[\varphi]$, при цьому $F_B[f]$ – мультиплікатор у просторі $\overset{\circ}{\Psi}$.

2. Нехай $a : \mathbb{R} \rightarrow [0, +\infty)$ – неперервна, парна на \mathbb{R} функція, однорідна порядку $\gamma \in (1, +\infty) \setminus \{2, 3, 4, \dots\}$, тобто $a(\lambda x) = \lambda^\gamma a(x)$, $\lambda > 0$, яка:

- 1) нескінченно диференційовна при $x \neq 0$;
- 2) похідні функції a задовольняють умову

$$\forall k \in \mathbb{N} \exists c_k > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{0\} :$$

$$|D_x^k a(x)| \leq c_k |x|^{\gamma-k},$$

причому

$$\exists \tilde{c} > 0 \quad \exists \tilde{A} > 0 \quad \forall k \in \mathbb{N} : c_k \leq \tilde{c} A^k k^k;$$

3) існують сталі c'_0 , $\tilde{c}_0 > 0$, $\delta_0 \geq \gamma$ такі, що

$$c'_0 |x|^\gamma \leq a(x) \leq \tilde{c}_0 (1 + |x|^{\delta_0}), \quad x \in \mathbb{R}.$$

Метою нашого дослідження є дослідження властивостей оператора вигляду $\sum_{k=1}^{\infty} c_k A^k$, $c_k = \text{const}$, $\forall k \in \mathbb{Z}_+$, побудовано-

го за функцією $f(x) = \sum_{k=1}^{\infty} c_k x^k$, $x \in \mathbb{R}$, де

оператор $A : \overset{\circ}{\Phi} \rightarrow \overset{\circ}{\Phi}$ визначається співвідношенням

$$A\varphi = F_{B_\nu}^{-1}[a F_{B_\nu}[\varphi]], \quad \forall \varphi \in \overset{\circ}{\Phi},$$

а також встановлення коректної розв'язності задачі Коші для еволюційних рівнянь з таким оператором та початковими умовами з простору $(\overset{\circ}{\Phi})'$. Властивості оператора A досліджені в праці [1]; зокрема, в [1] встановлено, що A – лінійний неперервний оператор у просторі $\overset{\circ}{\Phi}$.

Вважаємо, що функція f допускає аналітичне продовження у всю комплексну площину і задовільняє умови:

- A) $\exists d_0 > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R} : f(x) \geq d_0 |x|$;
- B) $\forall \alpha \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists p_\alpha \in \mathbb{N} \quad \exists b_\alpha > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R} : |D_x^\alpha f(x)| \leq b_\alpha (1 + |x|)^{p_\alpha}$;
- C) $\forall \varepsilon > 0 \quad \exists c_\varepsilon > 0 \quad \forall z = x + iy \in \mathbb{C} : |f(z)| \leq c_\varepsilon (1 + |x|)^{p_0} \exp\{\varepsilon |y|^{1/\delta_0}\}$ (тут δ_0 – стала з умовою 3), $[\delta_0]$ – ціла частина числа δ_0 , p_0 – стала з умовою B)).

Зазначимо, що з умовою B) випливає той факт, що функція f є мультиплікатором у просторі $\overset{\circ}{\Psi}$.

Говоритимемо, що в просторі $\overset{\circ}{\Phi}$ задано псевдо-Бесселевий оператор нескінченного порядку $f(A) := \sum_{k=1}^{\infty} c_k A^k$, якщо для довіль-

ної основної функції $\varphi \in \overset{\circ}{\Phi}$ ряд

$$(f(A)\varphi)(x) := \sum_{k=1}^{\infty} c_k(A^k \varphi)(x)$$

зображає деяку основну функцію з простору $\overset{\circ}{\Phi}$.

Теорема 1. Якщо функція f задовільняє умови $B), B)$, то в просторі $\overset{\circ}{\Phi}$ визначеній i є неперервним псевдо-Бесселевий оператор нескінченного порядку $f(A) \equiv A_f$.

Доведення цієї теореми аналогічне доведенню відповідної теореми з праці [6, с. 32 – 36] і використовує властивості функцій з простору $\overset{\circ}{\Psi}$.

Розглянемо еволюційне рівняння з оператором A_f вигляду

$$\frac{\partial u}{\partial t} + A_f u = 0, \quad (t, x) \in (0, T] \times (0, \infty) \equiv \Omega_+. \quad (2)$$

Під розв'язком рівняння (2) розуміємо функцію $u \in C^1((0, T], \overset{\circ}{\Phi})$, яка задовільняє рівняння (2).

При дослідженні властивостей розв'язків рівняння (2) важливими є функції $\exp\{-tf(a(x))\}$, $t \in (0, T]$, $x \in \mathbb{R}$,

$$\begin{aligned} G(t, \sigma) &= F_{B_\nu}^{-1}[e^{-tf(a(x))}](\sigma) \equiv \\ &\equiv c_\nu \int_0^\infty e^{-tf(a(x))} j_\nu(\sigma x) x^{2\nu+1} dx, \quad t \in (0, T]. \end{aligned}$$

Урахувавши властивості функції $f(a)$ та результати, наведені в [7, с. 96 – 97] отримаємо, що при кожному $t \in (0, T]$ функція $Q(t, x) := \exp\{-tf(a(x))\}$ як функція x є елементом простору $\overset{\circ}{\Psi}$, при цьому для її похідних правильними є нерівності

$$|D_x^s Q(t, x)| \leq \beta t^s \exp\{-\beta_0 t|x|^\gamma\} \cdot |x|^{\omega_s - s},$$

$$s \in \mathbb{N}, \quad x \neq 0, \quad (3)$$

$\beta = \beta(s) > 0$, $\beta_0 > 0$ – стала, не залежна від t та s ,

$$\omega_s = \begin{cases} \delta_0 \tilde{p}_s \cdot s + s\gamma, & \text{якщо } |x| \geq 1, \\ \gamma, & \text{якщо } |x| < 1, x \neq 0, \end{cases}$$

$\tilde{p}_s = \max\{p_1, \dots, p_s\}$ (p_1, \dots, p_s – сталі з умовою B), яку задовільняє функція f).

Щодо властивостей функції G , то маємо, що G – парна функція аргументу σ при фіксованому $t \in (0, T]$, нескінченно диференційовна по σ і є елементом простору $\overset{\circ}{\Phi}$ (при фіксованому $t \in (0, T]$), оскільки вона є оберненим перетворенням Бесселя функції $Q(t, \xi)$. Отже, для похідних функції G правильні нерівності:

$$|D_\sigma^m G(t, \sigma)| \leq c_m (1 + |\sigma|)^{-(\gamma_0 + m)},$$

$$t \in (0, T], \quad \sigma \in \mathbb{R},$$

причому стала c_m залежить від t . Виділимо в явному вигляді цю залежність.

Передусім розглянемо випадок $m = 0$ і скористаємося зображенням бесселевих функцій напівцілого аргументу:

$$\begin{aligned} J_{n+1/2}(x) &= \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left\{ \sin\left(x - \frac{n\pi}{2}\right) P_n\left(\frac{1}{x}\right) + \right. \\ &\quad \left. + \cos\left(x - \frac{n\pi}{2}\right) Q_n\left(\frac{1}{x}\right) \right\}, \quad x > 0, n + 1/2 := \nu, \end{aligned}$$

де $P_n\left(\frac{1}{x}\right)$ – многочлен степеня n відносно $\frac{1}{x}$, $Q_n\left(\frac{1}{x}\right)$ – многочлен степеня $n - 1$; при цьому $P_n(0) = 1$, $Q_n(0) = 0$. Оскільки нормована функція Бесселя j_ν пов'язана з функцією Бесселя J_ν формулою

$$j_\nu(x) = \frac{2^\nu \Gamma(\nu + 1/2)}{x^\nu} J_\nu(x), \quad x > 0,$$

то маємо наступне зображення для функції $j_{n+1/2}$:

$$\begin{aligned} j_{n+1/2}(x) &= \frac{c_n}{x^{n+1}} \left\{ \sin\left(x - \frac{n\pi}{2}\right) P_n\left(\frac{1}{x}\right) + \right. \\ &\quad \left. + \cos\left(x - \frac{n\pi}{2}\right) Q_n\left(\frac{1}{x}\right) \right\}, \quad n \in \mathbb{N}, x > 0. \quad (4) \end{aligned}$$

Урахувавши (4), подамо $G(t, \sigma)$, $\sigma \neq 0$, у вигляді:

$$G(t, \sigma) = \Lambda_1(t, \sigma) + \Lambda_2(t, \sigma),$$

де

$$\begin{aligned}\Lambda_1(t, \sigma) &= \frac{c_n}{\sigma^{n+1}} \int_0^\infty e^{-tf(a(x))} x^{n+1} \times \\ &\quad \times \sin(x\sigma - \frac{n\pi}{2}) P_n(\frac{1}{\sigma x}) dx, \\ \Lambda_2(t, \sigma) &= \frac{c_n}{\sigma^{n+1}} \int_0^\infty e^{-tf(a(x))} x^{n+1} \times \\ &\quad \times \cos(x\sigma - \frac{n\pi}{2}) Q_n(\frac{1}{\sigma x}) dx.\end{aligned}$$

Введемо позначення:

$$P_n(\frac{1}{\sigma x}) = \sum_{k=0}^n \frac{b_k}{(\sigma x)^k}, \quad Q_n(\frac{1}{\sigma x}) = \sum_{k=1}^{n-1} \frac{d_k}{(\sigma x)^k}.$$

Тоді

$$\begin{aligned}\Lambda_1(t, \sigma) &= c_n \sum_{k=0}^n \frac{b_k}{\sigma^{n+k+1}} J_{1,k}(t, \sigma), \\ J_{1,k}(t, \sigma) &= \int_0^\infty e^{-tf(a(x))} x^{n-k+1} \sin(x\sigma - \frac{n\pi}{2}) dx, \\ \Lambda_2(t, \sigma) &= c_n \sum_{k=1}^{n-1} \frac{d_k}{\sigma^{n+k+1}} J_{2,k}(t, \sigma), \\ J_{2,k}(t, \sigma) &= \int_0^\infty e^{-tf(a(x))} x^{n-k+1} \cos(x\sigma - \frac{n\pi}{2}) dx.\end{aligned}$$

Оцінимо $J_{1,k}(\sigma)$. Якщо $\sigma \neq 0$, то інтегруючи $s = n-k+2+\lceil \gamma \rceil$ разів частинами подамо $J_{1,k}$ у вигляді:

$$\begin{aligned}J_{1,k}(\sigma) &= \frac{(-1)^s}{\sigma^s} \lim_{\varepsilon \rightarrow +0} \left[\int_\varepsilon^{+\infty} D_x^s (e^{-tf(a(x))} x^{n-k+1}) \times \right. \\ &\quad \times \sin(x\sigma - \frac{n\pi}{2} + s\frac{\pi}{2}) dx + \Phi(\varepsilon, \sigma) \Big] \equiv \\ &\equiv \lim_{\varepsilon \rightarrow +0} (J(t, \sigma, \varepsilon) + \Phi(\varepsilon, \sigma)). \quad (4_1)\end{aligned}$$

Символом $\Phi(\varepsilon, \sigma)$ позначається позаінтегральний вираз, який складається з доданків вигляду $c(x^{n-k+1})^{(l)} (e^{-tf(a(x))})^{(s-1-l)}$.

Λ , якщо $0 \leq l \leq n-k$, та доданку $c(e^{-tf(a(x))})^{(s-1-l)} \cdot \Lambda$, якщо $l = n-k+1$ (c – сталі, конкретні значення яких на даний момент не важливі, $\Lambda = \sin(x\sigma - \frac{n\pi}{2} + s\frac{\pi}{2})$) із значеннями в точці $x = \varepsilon$ та у нескінченості. Зазначимо, що якщо $l = n-k+1$, то $s-1-l = \lceil \gamma \rceil$. Звідси та з оцінок (3) випливає, що для $0 < x < 1$ справджується нерівність

$$\begin{aligned}|D_x^{s-1-l} e^{-tf(a(x))}| &\equiv |D_x^{\lceil \gamma \rceil} e^{-tf(a(x))}| \leq \\ &\leq cx^{\gamma-\lceil \gamma \rceil} = cx^{\{\gamma\}},\end{aligned}$$

де $c = c(t) > 0$. Якщо $0 \leq l \leq n-k$, то $(x^{n-k+1})^{(l)} = const \cdot x^\alpha$, де $\alpha \in \mathbb{N}$. Отже, $\lim_{\varepsilon \rightarrow +0} \Phi(\varepsilon, \sigma) = 0$ для кожного σ . На нескінченості вказані позаінтегральні доданки перетворюються в нуль за рахунок спадання на нескінченості функції $\exp\{-tf(a(x))\}$ та її похідних.

Урахувавши формулу диференціювання добутку двох функцій знайдемо, що оцінка $|J(t, \sigma, \varepsilon)|$ зводиться до оцінки суми інтегралів вигляду:

$$\begin{aligned}|J(t, \sigma, \varepsilon)| &\leq \frac{1}{|\sigma|^s} \int_0^\infty |D_x^s (e^{-tf(a(x))} x^{n-k+1})| dx \leq \\ &\leq \frac{1}{|\sigma|^s} \left[\int_0^\infty |D_x^s e^{-tf(a(x))}| x^{n-k+1} dx + \right. \\ &\quad \left. + s(n-k+1) \int_0^\infty |D_x^{s-1} e^{-tf(a(x))}| x^{n-k} dx + \dots + \right. \\ &\quad \left. + \frac{(n-k+1)!}{(n-k+1-j)!} C_s^{s-j} \int_0^\infty |D_x^{s-j} e^{-tf(a(x))}| \right. \\ &\quad \left. \times x^{n-k+1-j} dx + \dots + (n-k+1)! \times \right. \\ &\quad \left. \times \int_0^\infty |D_x^{1+\lceil \gamma \rceil} e^{-tf(a(x))}| dx \right]. \quad (5)\end{aligned}$$

Із оцінок похідних функції $\exp\{-tf(a(x))\}$ випливає, що всі інтеграли є збіжними. Справді, розглянемо один із інтегралів у сумі (5), який відповідає індексу $n-k+1-j$. Урахувавши

(3) знайдемо, що підінтегральна функція у відповідному інтегралі допускає оцінку

$$\begin{aligned} x^{n-k+1-j} |D_x^{s-j} e^{-tf(a(x))}| &\leq \\ &\leq \beta t^{s-j} x^{n-k+1-j+\omega_{s-j}-(s-j)} e^{-\beta_0 t x^\gamma}. \end{aligned}$$

Введемо позначення:

$$\begin{aligned} J(t) &:= t^{s-j} \int_0^\infty e^{-\beta_0 t x^\gamma} x^{n-k+1-j+\omega_{s-j}-(s-j)} dx = \\ &= t^{s-j} \int_0^1 e^{-\beta_0 t x^\gamma} x^{n-k+1-j+\omega_{s-j}-(s-j)} dx + \\ &+ t^{s-j} \int_1^\infty e^{-\beta_0 t x^\gamma} x^{n-k+1-j+\omega_{s-j}-(s-j)} dx \equiv \\ &\equiv J_1(t) + J_2(t). \end{aligned}$$

Інтеграл J_1 є збіжним. Справді, нагадаємо, що $\omega_j = \gamma$, якщо $0 < x < 1$. Тоді для $t \in (0, 1]$ маємо оцінку

$$J_1(t) \leq t^{s-j} \int_0^1 e^{-\beta_0 t x^\gamma} x^{\{\gamma\}-1} dx \leq \int_0^1 \frac{dx}{x^{1-\{\gamma\}}} < \infty.$$

Оцінимо $J_2(t)$, виділивши при цьому залежність від параметра t та врахувавши, що

$$\begin{aligned} \omega_{s-j} &= \delta_0 \tilde{p}_{s-j} (s-j) + (s-j)\gamma \leq \delta_0 \tilde{p}_s \cdot s + s\gamma \leq \\ &\leq \delta_0 \tilde{p}_0 \cdot \tilde{s} + \tilde{s}\gamma \equiv \omega_0, \end{aligned}$$

де $\tilde{s} = n + 2 + [\gamma]$, $\tilde{p}_0 = \max\{p_1, \dots, p_{\tilde{s}}\}$; $p_1, \dots, p_{\tilde{s}}$ – сталі з умовою Б), яку задовольняє функція f . Отже, для $t \in (0, 1]$ правильною є нерівність

$$\begin{aligned} J_2(t) &\leq t^{s-j} \int_1^\infty e^{-\beta_0 t x^\gamma} x^{\omega_{s-j}-1-[\gamma]} dx \leq \\ &\leq t^{s-j} \int_0^\infty e^{-\beta_0 t x^\gamma} x^{\omega_{s-j}-1-[\gamma]} dx \stackrel{(\beta_0 t)^{1/\gamma} x=y}{=} \\ &= const \cdot t^{s-j} t^{-(\omega_{s-j}-[\gamma])/\gamma} \int_0^\infty e^{-y^\gamma} y^{\omega_{s-j}-1-[\gamma]} dy = \end{aligned}$$

$$= const \cdot t^{-\omega_{s-j}/\gamma} \leq const \cdot t^{-\omega_0/\gamma}.$$

Таким чином,

$$\begin{aligned} J(t) &\leq const \cdot t^{-(\delta_0 \tilde{p}_s + \gamma)(n+2+[\gamma])/\gamma} \equiv const \cdot t^{-\omega_0/\gamma}, \\ t &\in (0, 1]. \end{aligned}$$

Оцінюючи аналогічно кожний доданок в (5), прийдемо до нерівності:

$$|J(t, \sigma, \varepsilon)| \leq \frac{const}{|\sigma|^s} t^{-\omega_0/\gamma}, \quad \sigma \neq 0, \quad \varepsilon > 0. \quad (6)$$

Урахувавши (6) та здійснивши в (4₁) гравічний перехід при $\varepsilon \rightarrow +0$ знайдемо, що для $\sigma \neq 0$ та $t \in (0, 1]$

$$|J_{1,k}(t, \sigma)| \leq \frac{const}{|\sigma|^s} t^{-\omega_0/\gamma}.$$

Тоді $|\Lambda_1(t, \sigma)|$ оцінюється наступним чином:

$$\begin{aligned} |\Lambda_1(t, \sigma)| &\leq c_n t^{-\omega_0/\gamma} \sum_{k=0}^n \frac{\tilde{b}_k}{|\sigma|^{n+k+1+s}} = \\ &= \tilde{c}_n \frac{t^{-\omega_0/\gamma}}{|\sigma|^{2n+3+[\gamma]}} \equiv \frac{\tilde{c}_n t^{-\omega_0/\gamma}}{|\sigma|^{1+[\gamma]+p_0}} \equiv \frac{\tilde{c}_n t^{-\omega_0/\gamma}}{|\sigma|^{\gamma_0}}, \\ &\sigma \neq 0, \quad t \in (0, 1]. \end{aligned}$$

Аналогічно оцінюємо $|\Lambda_2(t, \sigma)|$. Отже, якщо $\sigma \neq 0$, то для функції $G(t, \sigma)$ справді джується нерівність

$$|G(t, \sigma)| \leq ct^{-\omega_0/\gamma} |\sigma|^{-\gamma_0}.$$

Оскільки

$$\begin{aligned} G(t, \sigma) &= \int_0^\infty e^{-tf(a(x))} j_\nu(\sigma x) x^{2\nu+1} dx \stackrel{t^{-1/\gamma} y=x}{=} \\ &= t^{-(2\nu+2)/\gamma} \int_0^\infty e^{-tf(t^{-1}a(y))} j_\nu(zy) y^{2\nu+1} dy, \\ &z = t^{-1/\gamma} \sigma, \end{aligned}$$

то, врахувавши властивості функцій f та a дістанемо, що

$$|G(t, \sigma)| \leq t^{-(2\nu+2)/\gamma} \int_0^\infty e^{-d_0 y^\gamma} y^{2\nu+1} dy \equiv$$

$$\equiv c_0 t^{-(2\nu+2)/\gamma} \equiv c_0 t^{-(2n+3)/\gamma}, \quad \forall \sigma \in \mathbb{R}.$$

Оскільки $\omega_0 > 2n + 3$, то для $t \in (0, 1]$ дістаемо, що

$$|G(t, \sigma)| \leq \frac{ct^{-\omega_0/\gamma}}{(1 + |\sigma|)^{\gamma_0}}, \quad \forall \sigma \in \mathbb{R}, \quad t \in (0, 1].$$

Нехай $m \in \mathbb{N}$. Міркуючи аналогічно тому, як це було зроблено у випадку $m = 0$, прийдемо до нерівності:

$$|D_\sigma^m G(t, \sigma)| \leq \alpha_m t^{-\omega_m/\gamma} (1 + [\sigma])^{-(m+\gamma_0)}, \\ t \in (0, 1], \quad \sigma \in \mathbb{R}, \quad m \in \mathbb{Z}_+, \quad (7)$$

$\omega_m = (\delta_0 \tilde{p}_m + \gamma) \tilde{s}_m$, $\tilde{s}_m = n + 2 + [\gamma] + m$, $\tilde{p}_m = \max\{p_1, p_2, \dots, p_{\tilde{s}_m}\}$, $p_1, \dots, p_{\tilde{s}_m}$ – стали з умови Б), яку задовольняє функція f , стала α_m не залежить від t .

Підсумуємо отримані результати у вигляді наступного твердження.

Теорема 2. При кожному $t > 0$, $G(t, \sigma)$, як функція аргументу σ , є елементом простору Φ . Для функції $G(t, \sigma)$, $t \in (0, 1]$, $\sigma \in \mathbb{R}$, та її похідних правильними є оцінки (7).

Наслідок 1. Вірними є нерівності

$$\left| D_\sigma^m \left(\frac{\partial}{\partial t} G(t, \sigma) \right) \right| \leq \tilde{\alpha}_m t^{-(\omega_m + \delta_0 p_0)/\gamma} \times \\ \times (1 + |\sigma|)^{-(m+\gamma_0)}, \quad t \in (0, 1], \quad \sigma \in \mathbb{R}, \quad m \in \mathbb{Z}_+, \quad (8)$$

де δ_0 , p_0 – стали з умови 3) та умови Б) відповідно, які задоволюють функції a та f .

Доведення нерівності (8) аналогічне доведенню нерівності (8); при цьому використовується вигляд $\frac{\partial}{\partial t} G(t, \sigma)$ та зміни, які вносить у відповідну оцінку підінтегральний множник $f(a(\xi))$.

Функція G є розв'язком рівняння (2). Справді,

$$\frac{\partial}{\partial t} G(t, \sigma) = \frac{\partial}{\partial t} F_B^{-1}[e^{-tf(a(\xi))}] = F_B^{-1} \left[\frac{\partial}{\partial t} e^{-tf(a(\xi))} \right].$$

З іншої сторони,

$$A_f G(t, \sigma) = F_B^{-1}[f(a(\xi)) F_B[G(t, \sigma)]] =$$

$$= F_B^{-1}[f(a(\xi)) e^{-tf(a(\xi))}] = -F_B^{-1} \left[\frac{\partial}{\partial t} e^{-tf(a(\xi))} \right].$$

Звідси вже випливає, що функція G задовольняє рівняння (2).

Теорема 3. Функція $G(t, \cdot)$, $t \in (0, T^*]$, $T^* = \min\{1, T\}$, як абстрактна функція параметра t із значеннями в просторі $\overset{\circ}{\Phi}$, диференційовна по t .

Доведення. Необхідно довести, що границче співвідношення

$$\Phi_{\Delta t}(\sigma) := \frac{1}{\Delta t} [G(t + \Delta t, \sigma) - G(t, \sigma)] \xrightarrow[\Delta t \rightarrow 0]{} \frac{\partial}{\partial t} G(t, \sigma)$$

виконується у розумінні збіжності у просторі Φ , тобто

$$1) \quad \forall m \in \mathbb{Z}_+ \quad D_\sigma^m \Phi_{\Delta t} \Rightarrow D_\sigma^m \left(\frac{\partial}{\partial t} G(t, \cdot) \right), \quad \Delta t \rightarrow 0, \text{ на кожному відрізку } [a, b] \subset \mathbb{R};$$

$$2) \quad \forall p \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists c_p > 0: \|\Phi_{\Delta t}\|_p \leq c_p,$$

де стала c_p не залежить від Δt .

Функція G диференційовна по t у звичайному розумінні, тому

$$\Phi_{\Delta t}(\sigma) = G'_t(t + \theta \Delta t, \sigma), \quad 0 < \theta < 1.$$

Отже,

$$D_\sigma^m \Phi_{\Delta t}(\sigma) = -c_\nu \int_0^\infty f(a(\xi)) e^{-(t+\theta \Delta t)f(a(\xi))} \times \\ \times D_\sigma^m j_\nu(\sigma \xi) \xi^{2\nu+1} d\xi.$$

Крім того,

$$D_\sigma^m \left(\frac{\partial}{\partial t} G(t, \sigma) \right) = -c_\nu \int_0^\infty f(a(\xi)) e^{-tf(a(\xi))} \times \\ \times D_\sigma^m j_\nu(\sigma \xi) \xi^{2\nu+1} d\xi.$$

Тоді урахувавши нерівність $|D_\sigma^m j_\nu(\sigma \xi)| \leq 2A_\nu \xi^m$, $\sigma \in \mathbb{R}$, $\xi \geq 0$, знайдемо, що

$$|D_\sigma^m(\Phi_{\Delta t}(\sigma) - \frac{\partial}{\partial t} G(t, \sigma))| \leq \\ \leq \tilde{c}_\nu \int_0^\infty f(a(\xi)) e^{-tf(a(\xi))} |e^{-\theta \Delta t f(a(\xi))} - 1| \times$$

$$\begin{aligned} \times \xi^{m+2\nu+1} d\xi &\leq \tilde{c}_0 \theta^2 |\Delta t| \int_0^\infty f^2(a(\xi)) e^{-tf(a(\xi))} \times \\ &\times \xi^{m+2\nu+1} d\xi \leq c_1 |\Delta t|, \quad m \in \mathbb{Z}_+ \end{aligned}$$

(збіжність останнього інтеграла випливає з умов, які задовольняють функції f та a), стало \tilde{c}_0, c_1 не залежать від Δt . Звідси вже дістаємо, що

$$D_\sigma^m \Phi_{\Delta t}(\sigma) \rightarrow D_\sigma^m \left(\frac{\partial}{\partial t} G(t, \sigma) \right), \quad \Delta t \rightarrow 0,$$

рівномірно по $\sigma \in [a, b] \subset \mathbb{R}$, що й потрібно було довести.

Доведемо тепер, що умова 2) також виконується. Використовуючи оцінки функції G по часовому параметру та по змінній σ (див.(8)) знайдемо, що для досить малих значень параметра Δt таких, що $t + \theta \Delta t \geq t/2$ справджаються нерівності

$$\begin{aligned} |D_\sigma^m \Phi_{\Delta t}(\sigma)| &\leq \tilde{\alpha}_m (t + \theta \Delta t)^{-(\omega_m + \delta_0 p_0)/\gamma} \times \\ &\times (1 + |\sigma|)^{-(m + \gamma_0)} \leq \frac{\tilde{\alpha}_m}{(t/2)^{(\omega_m + \delta_0 p_0)/\gamma} (1 + |\sigma|)^{m + \gamma_0}}. \end{aligned}$$

Тоді для довільного $p \in \mathbb{Z}_+$ маємо, що

$$\sup_{x \in \mathbb{R}} \left\{ \sum_{m=0}^p M(\sigma)^{\gamma_0+m} |D_\sigma^m \Phi_{\Delta t}(\sigma)| \right\} \leq c_p,$$

де стала c_p залежить від t та ν і не залежить від Δt .

Теорема доведена.

Наслідок 2. Правильною є формула

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial t} (f * G)(t, \cdot) &= (f * \frac{\partial}{\partial t} G)(t, \cdot), \quad \forall f \in (\overset{\circ}{\Phi})', \\ t &\in (0, T^*]. \end{aligned}$$

Доведення. За означенням згортки узагальненої функції з основною маємо, що

$$\begin{aligned} (f * G)(t, x) &= \langle f_\xi, T_x^\xi G(t, x) \rangle \equiv \\ &\equiv \langle f_\xi, T_\xi^x G(t, \xi) \rangle. \end{aligned}$$

Тоді

$$\frac{\partial}{\partial t} (f * G)(t, x) = \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{1}{\Delta t} [(f * G)(t + \Delta t, x) -$$

$$\begin{aligned} -(f * G)(t, x)] &= \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \langle f_\xi, \frac{1}{\Delta t} \times \\ &\times [T_x^\xi G(t + \Delta t, x) - T_x^\xi G(t, x)] \rangle. \end{aligned}$$

Внаслідок теореми 3 граничне співвідношення

$$\begin{aligned} \frac{1}{\Delta t} [T_x^\xi G(t + \Delta t, x) - T_x^\xi G(t, x)] &\xrightarrow[\Delta t \rightarrow 0]{} \frac{\partial}{\partial t} T_x^\xi G(t, x) \end{aligned}$$

виконується в сенсі збіжності за топологією простору $\overset{\circ}{\Phi}$, тому

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial t} (f * G)(t, x) &= \langle f_\xi, \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{1}{\Delta t} [T_x^\xi G(t + \Delta t, x) - \\ &- T_x^\xi G(t, x)] \rangle = \langle f_\xi, \frac{\partial}{\partial t} T_x^\xi G(t, x) \rangle = \\ &= \langle f_\xi, T_x^\xi \frac{\partial}{\partial t} G(t, x) \rangle = (f * \frac{\partial}{\partial t} G)(t, x). \end{aligned}$$

Символом $(\overset{\circ}{\Phi}_*)'$ позначимо сукупність усіх узагальнених функцій з простору $(\overset{\circ}{\Phi})'$, які є згортувачами у просторі $\overset{\circ}{\Phi}$.

Лема 1. *Hexaï f $\in (\overset{\circ}{\Phi}_*)'$,*

$$\omega(t, x) = (f * G)(t, x), \quad (t, x) \in (0, T] \times \mathbb{R}.$$

Тоді граничне співвідношення $\omega(t, \cdot) \rightarrow f$, $t \rightarrow +0$, виконується у просторі $(\overset{\circ}{\Phi})'$.

Доведення. Із властивості неперервності перетворення Бесселя (прямого і оберненого) випливає, що для доведення твердження досить встановити, що граничне співвідношення

$$F_B[\omega](t, \cdot) \longrightarrow F_B[f], \quad t \rightarrow +0,$$

виконується у просторі $F[(\overset{\circ}{\Phi})'] = (\overset{\circ}{\Psi})'$.

Оскільки f – згортувач у просторі $\overset{\circ}{\Phi}$, то

$$\begin{aligned} F_B[\omega](t, \cdot) &= F_B[(f * G)(t, \cdot)] = F_B[f] \cdot F_B[G] = \\ &= e^{-tf(a(\sigma))} F_B[f], \end{aligned} \tag{9}$$

причому $F_B[f]$ – мультиплікатор у просторі $\overset{\circ}{\Psi}$. Отже, (9) рівносильне такому граничному співвідношенню: $e^{-tf(a(\sigma))} \rightarrow 1$ при $t \rightarrow +0$ у просторі $(\overset{\circ}{\Psi})'$, тобто

$$\begin{aligned} < e^{-tf(a(\cdot))}, \psi > &= \int_0^\infty e^{-tf(a(\sigma))} \psi(\sigma) \sigma^{2\nu+1} d\sigma \xrightarrow[\Delta t \rightarrow +0]{} \\ &\xrightarrow[\Delta t \rightarrow +0]{} < 1, \psi > = \int_0^\infty \psi(\sigma) \sigma^{2\nu+1} d\sigma, \quad \forall \psi \in \overset{\circ}{\Psi}. \end{aligned}$$

Останнє ж співвідношення випливає з теореми Лебега про граничний перехід під знаком інтеграла Лебега.

Зауваження 1. Надалі функцію $G(t, \cdot)$ називатимемо фундаментальним розв'язком задачі Коши (ФРЗК) для рівняння (2).

Лема 1 дозволяє ставити задачу Коши для рівняння (2) так. Для (2) задамо початкову умову

$$u(t, \cdot)|_{t=0} = g, \quad (10)$$

де $g \in (\overset{\circ}{\Phi}_*)'$. Під розв'язком задачі Коши (2), (10) розумітимемо розв'язок рівняння (2), який задовольняє початкову умову (10) у тому сенсі, що $u(t, \cdot) \rightarrow f$ при $t \rightarrow +0$ у просторі $(\overset{\circ}{\Phi})'$. Правильним є наступне твердження.

Теорема 4. Задача Коши (2), (10) коректно розв'язна в класі узагальнених функцій $(\overset{\circ}{\Phi}_*)'$. Розв'язок подається у вигляді згортки:

$$u(t, x) = (g * G)(t, x), \quad g \in (\overset{\circ}{\Phi}_*)', \quad t \in (0, T^*], \quad x \in (0, +\infty),$$

де G – ФРЗК для рівняння (2).

Доведення. Передусім переконаємося в тому, що функція $u(t, x)$ є розв'язком рівняння (2). Справді (див. наслідок 2),

$$\frac{\partial u(t, x)}{\partial t} = \frac{\partial}{\partial t}(g * G)(t, x) = (g * \frac{\partial}{\partial t}G)(t, x),$$

$$A_f u(t, x) = F_B^{-1}[f(a(\xi))F_B[g * G](\xi)](x).$$

Оскільки f – згортувач у просторі $\overset{\circ}{\Phi}$, то

$$F_B[g * G](\xi) = F_B[g](\xi) \cdot F_B[G](t, \xi) =$$

$$= F_B[g]e^{-tf(a(\xi))}.$$

Отже,

$$\begin{aligned} A_f u(t, x) &= F_B^{-1}[f(a(\xi))e^{-tf(a(\xi))}F_B[g](\xi)](x) = \\ &= -F_B^{-1}\left[\frac{\partial}{\partial t}e^{-tf(a(\xi))}F_B[g](\xi)\right](x) = \\ &= -F_B^{-1}\left[F_B\left[\frac{\partial}{\partial t}G\right](t, \xi) \cdot F_B[g](\xi)\right](x) = \\ &= -F_B^{-1}\left[F_B\left[g * \frac{\partial}{\partial t}G\right](t, \xi)\right](x) = \\ &= -\left(g * \frac{\partial}{\partial t}G\right)(t, x). \end{aligned}$$

Звідси дістаємо, що функція $u(t, x)$ задовольняє рівняння (2). З леми 1 випливає, що $u(t, \cdot) \rightarrow g$ при $t \rightarrow +0$ у просторі $(\overset{\circ}{\Phi})'$, тобто u – розв'язок задачі Коши (2), (10) з початковою умовою $g \in (\overset{\circ}{\Phi}_*)'$. Зазначимо також, що u неперервно залежить від початкової функції g , оскільки операція згортки володіє властивістю неперервності.

Залишається переконатися в тому, що задача Коши (2), (10) має єдиний розв'язок. Для цього розглянемо задачу Коши

$$\begin{aligned} \frac{\partial v}{\partial t} - A_f^* v &= 0, \quad (t, x) \in [0, t_0] \times (0, \infty) \equiv \Omega'_+, \\ 0 \leq t < t_0 &\leq T^*, \end{aligned} \quad (11)$$

$$v(t, \cdot)|_{t=t_0} = g, \quad g \in (\overset{\circ}{\Phi}_*)', \quad (12)$$

де $A_f^* = A_f$ – звуження спряженого оператора до оператора A_f на простір $\overset{\circ}{\Phi} \subset (\overset{\circ}{\Phi}_*)'$. Умова (12) розуміється в слабкому сенсі. Задачу (11), (12) надалі називатимемо спряженою до задачі (2), (10).

Розглянемо функцію

$$G^*(t - t_0, x) = F_B^{-1}[e^{(t-t_0)f(a(\xi))}](x).$$

Аналогічно тому, як це було зроблено у випадку задачі Коши (2), (10) доводимо, що G^* , як абстрактна функція параметра t із значеннями в просторі $\overset{\circ}{\Phi}$, диференційовна

по t ; розв'язок задачі Коші (11), (12) дається формулою

$$v(t, x) = (g * G^*)(t - t_0, x), \quad (t, x) \in \Omega'_+,$$

при цьому $v(t, \cdot) \in \overset{\circ}{\Phi}$ при кожному $t \in [0, t_0]$.

Нехай $Q_{t_0}^t : (\overset{\circ}{\Phi}_*)' \rightarrow \overset{\circ}{\Phi}$ – оператор, який зіставляє функціоналу $g \in (\overset{\circ}{\Phi}_*)'$ розв'язок задачі (11), (12). Він є лінійним і неперервним. Визначений $Q_{t_0}^t$ для довільних t і t_0 таких, що $0 \leq t < t_0 \leq T^*$ і володіє властивостями:

$$\begin{aligned} \forall g \in (\overset{\circ}{\Phi}_*)' : \frac{dQ_{t_0}^t g}{dt} - A_f^* Q_{t_0}^t g = 0, \\ \lim_{t \rightarrow t_0} Q_{t_0}^t g = g \end{aligned}$$

(границя розглядається у просторі $(\overset{\circ}{\Phi})'$).

Розглянемо тепер розв'язок $u(t, x)$, $(t, x) \in \Omega_+$, задачі Коші (2), (10), який розумітимемо як функціонал з простору $(\overset{\circ}{\Phi})' \supset \overset{\circ}{\Phi}$. Доведемо, що задача Коші (2), (10) може мати лише єдиний розв'язок у просторі $(\overset{\circ}{\Phi})'$. Для цього досить довести, що єдиним розв'язком рівняння (2) при нульовій початковій умові може бути лише функціонал $u(t, x) \equiv 0$. Зафіксуємо довільним чином t_0 , $0 < t_0 \leq T^*$, і застосуємо функціонал $u(t, x)$ до функції $Q_{t_0}^t \psi$, $0 < t < t_0 \leq T^*$, де ψ – довільний функціонал з простору $(\overset{\circ}{\Phi}_*)'$. Диференціюючи по t і використовуючи рівняння (2), (11) знаходимо, що

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial t} \langle u(t, \cdot), Q_{t_0}^t \psi \rangle &= \langle \frac{\partial u}{\partial t}, Q_{t_0}^t \psi \rangle + \\ &+ \langle u, \frac{\partial Q_{t_0}^t \psi}{\partial t} \rangle = - \langle A_f u, Q_{t_0}^t \psi \rangle + \\ &+ \langle u, A_f^* Q_{t_0}^t \psi \rangle = - \langle A_f u, Q_{t_0}^t \psi \rangle + \\ &+ \langle A_f u, Q_{t_0}^t \psi \rangle = 0, \quad \forall \psi \in (\overset{\circ}{\Phi}_*)'. \end{aligned}$$

Звідси випливає, що $\langle u(t, \cdot), Q_{t_0}^t \psi \rangle \in \epsilon$ сталою величиною. Використовуючи початкову умову $u|_{t=0} = 0$ знаходимо, що ця величина при всіх t , $0 < t \leq t_0$, рівна нулю. Зокрема, при $t \rightarrow t_0$ (у слабкому розумінні границі) дістаемо, що $\langle u(t_0, \cdot), \psi \rangle = 0$.

Оскільки ψ – довільний елемент з простору $(\overset{\circ}{\Phi}_*)'$, а $\overset{\circ}{\Phi} \subset (\overset{\circ}{\Phi}_*)'$, то $\langle u(t_0, \cdot), \psi \rangle = 0$ для всіх ψ з простору $\overset{\circ}{\Phi}$. Отже, $u(t_0, \cdot)$ є нульовим функціоналом. Оскільки $t_0 \in (0, T^*]$ і вибране довільно, то $u(t, \cdot) \equiv 0$ для всіх $t \in (0, T^*]$.

Теорема доведена.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Городецький В.В., Ленюк О.М. Еволюційні рівняння з псевдо-Бесселевими операторами // Доповіді НАН України. – 2007. – № 8. – С. 11 – 15.
- Городецький В.В., Ленюк О.М. Перетворення Фур'є-Бесселя одного класу нескінченно диференційовних функцій // Крайові задачі для диференціальних рівнянь: Зб. наук. праць. – Чернівці: Прут, 2007. – Вип. 15. – С. 51 – 56.
- Левитан Б.И. Разложение по функциям Бесселя в ряды и интегралы Фурье // Успехи мат. наук. – 1951. – Т. 6. Вып. 2. – С. 102 – 143.
- Ленюк О.М. Перетворення Бесселя одного класу узагальнених функцій типу розподілів // Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. праць. Вип. 336 – 337. Математика. – Чернівці: Рута, 2007. – С. 95 – 102.
- Житомирський Я.І. Задача Коши для систем лінійних рівнянь в частинних производних с диференціальним оператором Бесселя // Матем. сб. – 1955. – Т. 36, N 2. – С. 299 – 310.
- Городецький В.В., Ратушняк В.П. Про один клас псевдодиференціальних операторів нескінченного порядку // Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. праць. Вип. 239. Математика. – Чернівці: Рута, 2005. – С. 25 – 36.
- Ратушняк В.П. Псевдодиференціальні оператори нескінченного порядку та їх застосування // Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. праць. Вип. 269. Математика. – Чернівці: Рута, 2005. – С. 94 – 100.